

«...Бо ідеї не вб'єш, не зако-
паєш, не спалиш. Пластова
ідея — це вже частина душі
українського народу. Народ
живе і історія Пласту іде да-
лі...»

Д р о т

ЮНАК

ТРАВЕНЬ 1968 МА҃У

Ілюстратори цього числа: пл. розв. Христя Велигорська,
пл. сен. Тит Геврик, Софія Лада, Богдан Певний, ст. пл.
Юрій Савицький, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун.
На обкладинці: Юрій Змієборець, ікона із Станілі, з кін-
ця 14 сторіччя.

ЗМІСТ

Сторінка

- 1 Редакційна — Гутірка з друзями
- 1 Б. Кравців: св. Юрій
- 2 Ю. Ф.: Остання дорога Основоположника Пласту
- 2 О. Баранський: Нема Тебе...
- 3 Об'ява і наказ ГПБулави
- 4 Доля Юрія Шухевича
- 5 **: Лист до мами
- 5 В. Підпалій: Вечірне
- 6 Д. Сіак: Сучасні визначні українці
- 6 Українська катедра на Гарвардському Університеті
- 7 Подруга Гребля: Гутірка з юними друзями
- 7 Л. Госейко: Відправний пункт
- 8 В Україні арештують поетів
- 8 М. Масютко: Чи це справді було
- 9 Оленка: У свято весни
- 10 Бурх: Подарунок
- 12 Л. З. Онишкевич: Міська бібліотека в Нью-Йорку
відмічує 350-річчя Києво-Могилянської Академії
- 14 Л. Онишкевич: Пізнай свій край
- 16 Л. Онишкевич: Каталоги українських марок
- 18 Поради подружки Дади
- 19 Журналістична діяльність юнацтва
- 21 Л. Онишкевич: Незвичайні здібності тварин
- 22 О. Чумак: Пластунки на мистецькій виставці
- 23 Ю. Лось: Планета "Україна"
- 24 Подруга Оля: Пластункам на вушко
- 25 Наша пошта
- 26 Хроніка

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Любомир Онишкевич, пл. сен. Париса Залеська-Онишкевич, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавський. Наліпка: пл. сен. Ярослав Елнів. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський

Річна передплата: США і Канада (у валюті свого краю) — 5.00 дол., Австралія — 3.00 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бразилія — 200 кр., Велика Британія — 1.00, Німеччина — 10 н.м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave. Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Дорогі Подруги і Друзі!

Кожного року в травні відзначаємо день нашого патрона — святого Юрія. Обрали ми його на патрона від початку існування Пласту, бо тоді вже поставили ми собі за завдання плекати лицарські прикмети, якими, як каже легенда, був обдарований св. Юрій.

Із патрона — став св. Юрій для пластунів символом, нашим «Білим Лицарем», а його день «святом весни» — нашим святом, всього, що молоде, живе і творче.

У св. Юрію бачать пластуни того, хто був у боротьбі відважний і чесний, що ставав супротивникові віч-на-віч, а не підступно з-заду. Про такого Юрія слухають завжди нові пластові покоління на гутірках, таборових ватрах — на «святках весни». Про нього говорять вірші та співають у своїх піснях.

Але він є нам символом не лише тому, що він безстрашний лицар, але ще й тому, що він боровся сам один і переміг.

Стояти в боротьбі чи праці у великому гурті, як же ж це легко в порівнянні із тим, коли треба стояти зовсім самому. Здається, ми навіть часто не доцінюємо, які ми щасливі, що нас такий великий, радісний гурт. Однак життя — це велика невідома, і ніхто з Вас не знає, що воно принесе та коли прийде той момент, що треба буде стояти зовсім самому віч-на-віч злові та небезпеці. Чи зуміємо тоді піти слідами нашого патрона?

Багато з Вас, Молоді Друзі, носить його ім'я, бо він став улюбленим не лише пластовим, але ж і українським святом, ім'я якого стільки батьків вибирають для своїх синів. І вони, певно, мріють, що їхні сини будуть гідними наслідниками свого патрона, що будуть боротися зі злом, яке б воно не було. Значить, ім'я Юрія зобов'язує — тільки Ви, може, цього не завжди свідомі.

Коли, однак, у цьому році будемо відзначати день св. Юрія, коли засяють ясно вогні наших ватер і залунає пісня у радісній зустрічі з весною — подумаймо і Ви, Юрки, і ми всі з Вами про одного із цим іменем, що сповнив мрії своїх батьків і стоїть гідно та відважно сам один у боротьбі зі злом від 15-го року юного життя. Це Юрій Шухевич — син відомого Вам добре командира УПА, генерала Тараса Чупринки-Романа Шухевича.

Богдан Кравців

СВ. ЮРІЙ

Тої ночі з весняною бурею
Він примчався на білих коні,
— «О візьми ж і мене святий Юрію,
У бої, на пригоди бучні!»

І бажанням юнацьким окрилений
Я ухопився злотих стремених:
— «І зміїв убивати дай силу мені
І боронити красунь царівен!..»

Зупинився зірками позначений,
Битий хмарами шлях під конем,
Білий лицар схилився: Юначе мій!..
Сцілював мої очі вогнем.

На хмаринках розцвів білих рож іней,
Хтось немов занавісу роздер:
Ой, довкола народ мій знеможений!
У полоні мільйони сестер!

— «О візьми! Поведи Твоїм іменем
На святі справедливі бої!»
... Сходом сонця засяв опромінений
Злотий спис у правиці мойй.

(Із збірки «Дорога»)

ОСТАННЯ ДОРОГА

ОСНОВОПОЛОЖНИКА ПЛАСТУ

У п'ятницю, 5 квітня ц. р., українське громадянство і представники Українського Пласту відправили на вічний спочинок на віденському цвинтарі тлінні останки засновника та ідеолога Пласту, проф. д-ра Олександра Тисовського-Дрота.

Похоронні відправи розпочалися в полудневих годинах в українській церкві св. Варзари Богослужбою та Панахидою, які відслужили парох Відня о. д-р В. Сютік, ЧСВВ, в асисті о. Д. Ковалюка з Грацу та о. Т. Прокопова, ЧСВВ. Пластунки і пластуни з Німеччини тримали в часі відправ почесну стійку біля тетраподу, побіч якого на столику, покритому червоною китайкою з пластовою лілеєю, лежав на чорній оксамитній подушці пластовий капелюх і Орден Святого Юрія в золоті — найвище пластове відзначення, що його покійний Дрот одержав два роки тому з нагоди свого 80-річчя.

О 3-ій год. по полудні жалібна громада переїхала на Головний Цвинтар, де у виповненій квітами та вінками каплиці почалися відправи біля домовини, на якій була синьо-жовта лента, червона китайка з пластовою лілеєю та пластовий капелюх. На домовину покладено як символ трьох головних обов'язків пластуна, якими так дорожив Покійний Дрот, три червоні рожі. Почесну стійку біля домовини тримали пластуни і пластуни з Німеччини, що приїхали на похорон під проводом голови своєї КПСтаршини, пл. сен. о. Михайла Коржана.

Після відправи в каплиці присутні попрямували на місце вічного спочинку Дрота. Пластуни і пластуни несли вінки від українського громадянства, пластового проводу, куреня УПС ім. С. Тисовського, членом якого був Покійний, та інших пластових куренів і з'єднань, приятелів і родини Покійного. Побіч домовини почесну стійку перебрали старші пластуни і пластуни із США, що студіюють у Австрії, а за домовиною ішли дружина Покійного Ірина та син Юрій, представники пластового проводу, а саме голова Головної Пластової Ради — пл. сен. Юрій Старосольський з Вашингтону, голова Головної Пластової Булави — пл. сен. Юрій Ференцевич з Нью-Йорку, представник 1-го Куреня УПС ім. С. Тисовського і попередній голова пластового сеньйорату — пл. сен. Григорій Бобків із Клівленду, представники Пласту в Німеччині, представники українських організацій Відня та громадянство.

Після закінчення похоронних відправ прощає Покійного представники українського грома-

дянства з місцевим парохом о. д-ром В. Сютіком на чолі та представники Пласту, перший з яких говорив голова ГПРади пл. сен. Юрій Старосольський.

Останній говорив голова ГПБ пл. сен. Ю. Ференцевич, який коротко, по-пластовому склав Покійному засновникові Пласту останній звіт, що «до останньої збірки стануло перед Вами 7555 пластунів і пластунок у вільному світі, вірних Вашій Ідеї та готових виконати Ваш заповіт...» Пластовою піснею «Надобраніч» попрощали пластуни свого засновника та ідеолога у мандрівку на Вічну Ватру...

***

Згідно з дорученням Головної Пластової Булави в місцевостях усіх пластових станиць шістьох країн вільного світу, де діє Пласт, відбулися 6-го квітня Панахиди за спокій Душі Дрота, а 9 травня — у сороковий день від Його смерті — поминальні Богослуження та жалібні апелі.

Ю. Ф.

НЕМА ТЕБЕ...

Нема Тебе між нами, Батьку й Друже!
Сумує важко пластова рідня...
Забрала нам Тебе байдужа
Не рідна, а чужа земля.

Життя в Пласті Ти дарував нам, Дроте,
Життя із сонцем, вітром, на верхах!
Пласту закон велів Ти зберігати —
З Пластом найти до волі шлях!

Сьогодні ми із вдячністю святою
У смутку чола клонимо важким...
Обіт складаєм тут, перед Тобою,
Що житимем за прикладом Твоїм!

ст. пл. Орест Я. Баранський
(вірш написаний на першу
вістку про смерть Дрота)

***

Квітнєве число «Юнака» вже друкувалося, як наспіла до нас вістка про смерть проф. д-ра Олександра Тисовського-Дрота. Тому ми, на жаль, не могли вже в тому числі надрукувати наказу і об'яви Головної Пластової Булави. Робимо це щойно в цьому числі. — Редакція

ОБ'ЯВА

Головної Пластової Булави ПРО СМЕРТЬ ОСНОВОПОЛОЖНИКА ПЛАСТУ

Головна Пластова Булава з глибоким сумом повідомляє, що в п'ятницю 29 березня ц. р. у Відні, Австрія, помер на 82-ому році життя Основоположник та Ідеолог Українського Пласту проф. д-р Олександр Тисовський - Дрот.

Сл. п. Основоположника Пласту похоронять 5 квітня ц. р. на цвинтарі Централь Фрідгоф у Відні, Австрія.

Смерть Основоположника Пласту — Дрота вкрила жалобою цілий Український Пласт у вільному світі.

В усіх пластових станицях шістьох країн світу, де діє Український Пласт, відбудуться панахиди 6-го квітня ц. р., а всіх пластунів обов'язує жалоба до 7-го квітня ц. р.

У сороковий день від смерти проф. д-ра Олександра Тисовського, а це 9-го травня ц. р. мають відбутися Поминальні Богослуження та жалібні апелі в усіх містах, де живуть українські пластуни.

Нью-Йорк, США, 30 березня 1968 року.

ЗА ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ БУЛАВУ:

пл. сен. Юрій Ференцевич
голова

пл. сен. Олександра Юзенів
ген. секретар

СТВОРИМ ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК ДРОВОТІ нашими пожертвами на Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота

Для вшанування пам'яті та утривалення ідей і виховної праці сл. п. Основоположника Пласту Головна Пластова Рада і Головна Пластова Булава створили Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота.

Пожертви на цей фонд замість кондоленційних листів і квітів на могилу Основоположника Пласту прохають пересилати на адресу:

**PLAST — HPB, 140 Second Ave.,
New York, N. Y., 10003, U.S.A.**

НАКАЗ

ГОЛОВНОЇ ПЛАСТОВОЇ БУЛАВИ з приводу смерті Основоположника Українського Пласту Прсф. д-ра ОЛЕКСАНДРА ТИСОВСЬКОГО

Пластунки і Пластуни!

У глибокому смутку сповіщаємо Вас, що Основоположник Пласту, наш ДРОТ, відійшов на Вічну Ватру в п'ятницю 29-го березня ц. р. на 82-ому році свого посвяченого нашої організації життя.

56 років тому в думках молодого педагога-виховника зродилася ідея заснувати для української молоді організацію Пласт, яка допомогла б їй до всестороннього, патріотичного самовиховання. За пів сторіччя свого існування ця організація завдяки Дротові виховала тисячі українських юнаків і юначок у душі найкращих ідеалів гуманності: любови Бога, любови України та пошани національних і пластових авторитетів.

З невеликої організації шкільної молоді Пласт перетворився у рух, що охопив цілі покоління, перетривав усі бурі і негоди, та стоїть далі непохитно на створеному Дротом законі і трьох головних обов'язках.

Сьогодні Дрота не стало між живими. Але його легендарна постать, його ідея залишаться живими в серцях сьогоднішніх і майбутніх поколінь українських пластунів.

Пластуни і Пластунки!

Виконаймо його останнє листове прохання до нас усіх: «ширим зусиллям причинитися до рсзбудови та ідейного утривалення Пласту для добра українського народу».

Будьмо гідними виконавцями його заповіту!

СИЛЬНО! КРАСНО! ОБЕРЕЖНО! БИСТРО!

Нью-Йорк, США, 30 березня 1968 року

ЗА ГОЛОВНУ ПЛАСТОВУ БУЛАВУ:

пл. сен. Юрій Ференцевич
голова

пл. сен. Олександра Юзенів
генеральний секретар

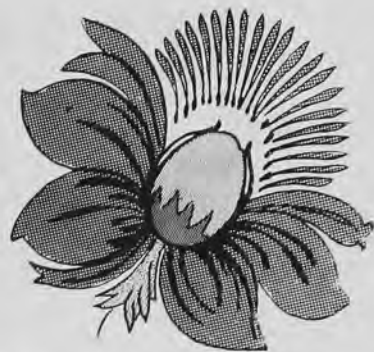
ДРОТ:

«Не лякайтеся заміту елітарности і не перега-
няйтеся кількістю членів з іншими організаціями,
а дбайте, щоб ставали ними тільки ті, що гід-
ні ними зватися. Наше завдання — підго-
тувати кадри енергійних, характерних, розумних,
ділових і відповідальних українців. Ми мусимо зма-
гати, щоб понад усі дискусії і виміну думок бу-
ла поміж нашими членами однозгідність у спра-
вах, що торкаються нашої нації».

ЛИСТ ДО МАМИ

Дорога Мамо!

Чи Ти знаєш, чії це слова?

«Лиши це. Прийди сюди в цій хвилині!»

«Ні, ти сьогодні не підеш до кіна!» — але..

«Ні, я сказала!»

«Ти мос бідне. Де ти так простудився? Лягай до ліжка. Я зараз принесу Тобі таблетки і чайочку!»

Знайомі Тобі ці слова? Певно! Вони Твої. Ти не раз мені їх говорила.

Коли я думаю про Тебе, то мушу сказати: яка Ти, Мамо, дивна була. Ну, скажи сама, хіба не так? Раз сварила, а раз голубила. Часами Ти була сердита, а часами (мушу вдаритися в груди і признатися) Ти була така гарна, добра, тепла... Ти приходила до мене розважити теплим словом, коли було треба, але Ти вмiла також, коли того цілком не треба було робити, прийти і цілувати мене серед товаришів.

Найцікавіше Мамо, що Ти мене любила завжди — навіть тоді, коли Ти мене не любила. Заплутав я Тебе? Це не дивно. Я сам уже довгі роки стараюся розв'язати це питання. Ну, бо як же так навіть тоді, коли Ти з мене «шкуру дерла», Ти солодким голосом запевняла мене, що це для мого добра. Дивна Ти, але дивніший ще я, що за все це навчився любити Тебе.

Подумай тільки! Я Тебе, Мамо, люблю не тільки за те, що Ти мене сварила — хоч це вже вистачає, але я Тебе люблю і за те, що Ти мене до кіна не пускала, що Ти мені «кока-колу» забороняла пити, о Ти мене посилала задачі робити. Подивися лише, за що я Тебе люблю! Не смійся, це не смішно! Подумай тільки, скільки більше збитків я народив би, коли б Ти на мене не сварила. Подумай тільки, скільки зайвих годин я stráвив би в кіні. А що в зубах дірок не маю, це також завдяки Тобі, що Ти не давала мені «кока-коли», а спонукувала молоко пити. А коли на вулиці хлопці «в бола» грали, Ти змушувала мене робити задачі, і не зворушували Тебе мої гіркі сльози. А тепер я радію, що сидів у хаті і вчився, бо ось не тільки цілий ніс маю, але й читати вмiю.

Щоправда, ми не завжди розуміли одне одного. Ми не раз трохи сперечалися. Але із тих наших малих суперечок зродилося взаємне розуміння. Я зрозумів Твою велику любов до мене, якою Ти в усьому керувалася. Я пізнав, що Ти все робила для мого добра, а Ти розуміла, що я молода людина, окрема індивідуальність, яка шукає собі дороги в життя. Щоправда, Ти показала мені ту

дорогу, але потім пустила самого утоптувати її далі. Ти зрозуміла мої потреби і дала мені найважливіше: волю і самостійність. За це все, Мамо, я вдячний Тобі і я люблю Тебе.

У цей День Матері — я цілую Тебе і бажаю Тобі многих літ...

Твій старший син

Володимир Підпалій

ВЕЧІРНЄ

*Вдвох сьогодні посидимо ввечері, мамо...
Залиши, будь ласка, ложки і відра...
Я тобі погортаю томів сторінками,
прочитаю — бо вчений — цитати хитрі...*

*Я тобі розповім, що пишуть в газетах,
чим країна живе, чим живе заграниця...
Захоплюсь — і забуду сховати в рукав сигарету,
і ти скажеш своє: — І куди це годиться...*

*Із прискринка дістанеш листи від татка,
жовті, наче печаль твоя удовина...
Гірко він посміхнеться до нас із картки,
запитає тебе, чи доглянула сина...*

*Ну, хіба за цигарку ти винна, мамо, —
хай мене покарає, аби вернувся...
Ой чекала. Не спала. Виглядала роками.
Вибігала до шляху в надії і тузі...*

*Хай без рук і без ніг. Аби — батько дитині.
Аби в хаті запахла сорочка пітна...
Полиняли від сліз твої очі сині:
— Ідуть до всіх. Лише нашого все не видно...*

*Бач, куди повернулася наша розмова,
а хотілося, мамо, інтимно й тихо,
що в твоєї онуки — голос шовковий,
твої очі великі, над лобиком — вихор...*

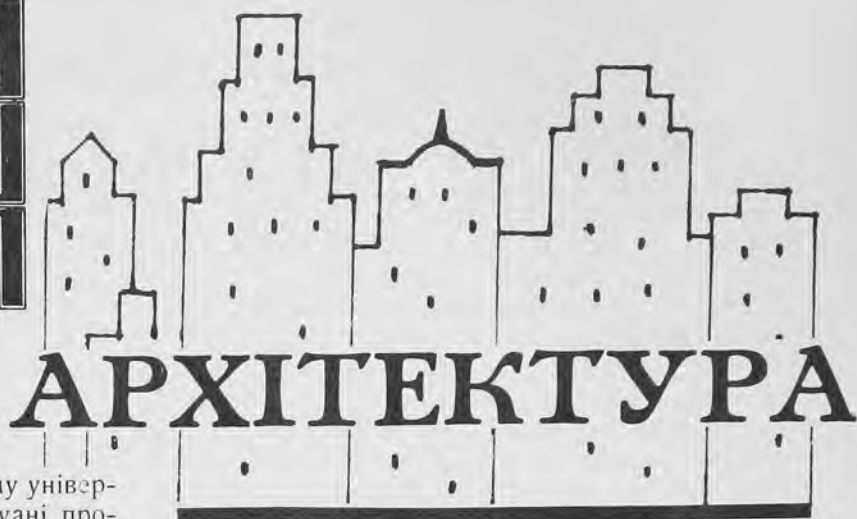
*Що приїдем до тебе на ціле літо,
зі столиці втечем у твої тривоги, —
будуть квіти в саду. І на сволоках — квіти.
Навіть сні будуть в квітах твоїх. Їй-богу...*

*Буде внучка тобі тупотіти ногами,
домагатись від тебе казок химерних...
Вдвох сьогодні посидимо ввечері, мамо,
як сиділи б удвох, коли б ти не померла...*

(Із збірки лірики «Тринадцяте літо»)

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ЮРІЙ ШУЛЬМІНСЬКИЙ

В аргентинському університеті в Сан Хуані професором архітектури є Юрій Шульмінський.

Свою освіту в цій ділянці він здобув у Львові, а потім у Римі. Крім викладання на державному університеті архітект Шульмінський має своє власне архітектурне бюро. Він проектує і будує для аргентинців різного роду будівлі: школи, церкви, концертні зали, туристичні готелі.

Для української громади в Аргентині він побудував будинок Централі кооператив («Відродження») в Буенос Айрес. Ця цікава будівля має у підземеллі банкові трезори, приземелля і межиповерх, у якому є оперативні зали установ та 9 мешканєвих поверхів. Фасада цієї будівлі — це скло та алюмінієм у сучасних лініях. У середині цієї будівлі відчуваємо духовий зв'язок з нашими мистецькими традиціями. Юрій Шульмінський був також причетний при будові Української Католицької Катедри в Буенос Айрес (це п'ятибанна споруда, як пам'ятка київських зруйнованих барокових храмів) та філії «Просвіти» у Віллі Аделіна.

Творчі шукання у країнах Південної Америки розвиває наш архітект тепер у проектах, як от — будівельна споруда для Сестер Службениць в Чоко; церква в місті Кармен дель Парана (Парагвай); на піданській висоті, в Бовені — стилєва церква, парафіяльний центр, колегія, інтернат та монастир Сестер Василянєк; відпочинковий та спортовий осередєк недалеко Буенос Айрес та інші.

Нещодавно Юрій Шульмінський приїхав до Європи оглянути катедри архітектури (при університетах) і приглянутись, як тепер розвивається в Європі архітектура та як там розв'язують архітектурні проблеми з огляду на нову еру нашого життя.

Дарія Сіак

УКРАЇНЬКА КАТЕДРА НА ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Якраз у день 22 січня цього року українці у США дістали велику та радісну вістку. В найстаршій та найбільше престижєвій високій школі Америки — Гарвардському Університеті, що є в Бостоні, започатковано катедру студій українознавства.

Вже десять років ішла акція збірки Фонду Катедри Українознавства в Америці, а щойно цього року при допомозі професорів Гарварду — українців, зокрема при допомі проф. О. Прицака та голови Фонду мгр. С. Хемича, удалося, зібравши 300 000 долєрів, дістати згоду від президента Університету на встановлення такої катедри. В пляні намічено три постійні катедри українознавчих студій, а саме — історії, літератури і мови, але на це треба куди більше грошей.

Тому тепер іде велика збірка на цю ціль, серед українського громадянства, бо кожний розуміє, що катедра наук українознавства на такому університеті — це величезний здобуток для нас усіх, а в першу чергу для Вас, Дорогі Читачі, що будете в майбутньому студентами університетів в Америці.

**ПОМОЖІТЬ НАМ
зробити "добре діло"
і перешліть
дарункову передплату**

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південноамериканських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

Дорогі Друзі і Подруги!

Ви чули, може й читали, статті про книжку «Лихо з розуму» В'ячеслава Чорновола? Про неї пише і наша, і світова преса. Це книжка про оборону прав на свободне життя нашого народу. Вона побачила світ завдяки тому, що десятки людей, наражають своє життя, включилися в акцію передати нам матеріяли, щоб тут — у вільному світі — їх видрукувати. В книжці є творчість, листи, документи про українських інтелектуалістів, яких уряд СРСР безпідставно засудив на довгі роки в'язниці і концтабору. Книжка зрушує і тривожить кожного.

А коли читаємо у вірші Караванського: «Хто дав право людей карати... за любов до своєї мови? З найчесніших робити в'язнів, а за те на чолі народу наставляти катів і блазнів?» або у Михайла Гориня: «Мені огидний тип безбаченка, людини без роду і племені, для якого «все різно какой язык» — то наша уява малює образ св. Юрія, який з'явивсь на нашій землі, щоб поборотись із змієм...

Лицар на білому коні — символ відваги і посвяти, краси і сили духа, мусить жити і в уяві та серцях 20 в'язнів Мордовії. Вони здобулися на відвагу не справжній меч узяти в руки, але слово правди. За їх прикладом ідуть інші. Хтось написав в Україні захальяну летючку і закликає, щоб снагою і кров'ю змивати ганьбу з народу, якої зазнає Україна від покручів і духових калік, що живуть «гумовими серцями» і «шкляними очима», не зворушуючись долею народу, не бачучи безправства.

Довголітній комуніст І. Коляска з Канади, пізнавши Україну, написав документальну книжку про русифікацію освіти в Україні, обвинувачуючи уряд СРСР за народобивчу політику. Зрушилися і партійні комуністи Канади після побуту в Україні, вони протестують проти русифікації України. Може нарешті і світ зацікавиться більше долею народів у СРСР.

Друзі! Як же ж ми святкуватимемо день св. Юрія — патрона Пласту? Чи користатимемо з його прикладу і сили духа? Чи достатньо ми озброїлись, щоб і нас, крий Боже, не тягло у ряди «духових калік і покручів зі скляними очима і гумовими серцями?» Чи непорушно сильні наші почуття приналежності до роду і племені?

Чи справді бережемо красу і багатство рідної мови? Чи не байдуже нам, яка мова є нашою інтимною, першою мовою, що нею користуємось у приватному житті? Чи вміємо розрізнити добро і зло? Відділити красу від погані життя? Чи серце наше охоплює почуттям любови найближчих рідних, гурток, Пласт, Україну, людство? Якщо усі ці питання зацікавлять Вас і Ви старатиметесь пригланутись їм у Вашому щоденному житті, тоді ми певні, що Ви поцікавитесь книжкою «Лихо з розуму», можливо порадившись із старшими, напишете листа до Об'єднаних Націй, домагаючися прав людини і для в'язнів у Мордовії. Ви захочете шукати шляхів — як їм подати руку... Знайшовши цей шлях, найгідніше відсвяткуєте цьогорічне свято нашого Патрона.

Ваша подруга Гребля

Чи Ви вже вирівняли передплату?

ВІДПРАВНИЙ ПУНКТ

Чеснотний день
томливих спогадів
знов волоцюгою присів на пеня
пригнічених ниттів...
На спинах серенади снів
бджолино цокотить ще й олов'яна ринь
чуттів.
немов копитами тупоголовий кінь.
На торочках кременних задумів
людський учадів гнів...
Відправний пункт життя
привабив сум'ятливо в темну просинь забуття
серпанок скупчених ідей.
Розгнущана сваволя принтера —
як море, повінь, рейд.
Спливають ріки пестоців і мрій:
безпутні мандри, світ,
прозорий красвид,
перо і аркуш справжніх снів,
і захват у природи лоні.
Бджолино цокотить та олов'яна ринь
чуттів.
як кінь.
і шлеться в темну голубінь.

Любомир Госейко
Українська Папська Мала Семінарія
Рим, 2. I. 1968 р.

В УКРАЇНІ АРЕШТУЮТЬ ПОЕТІВ

Давно-давно колись арештували Тараса Шевченка і вислали далеко поза Україну. І тепер далі таке роблять — арештують письменників, поетів, мистців, літературознавців за те тільки, що вони хочуть права для української мови в Україні...

Уже минулого року багато наших газет принесли вістки про багатьох молодих українських людей, яких заарештовано і на довгі роки вивезено до далекої Мордовії на важку працю У книжці, яка появилася минулої зими, «ЛИХО З РОЗУМУ», В'ячеслав Чорновіл зібрав листи тих ув'язнених осіб, дещо з їхньої творчості, їхні знімки, їхні відважні домагання справедливості.

Тепер ця книжка має появитися і французькою мовою, і в Нью-Йорку у видавництві МекГрав Гілл — англійською мовою.

Ось тут дещо з листів та творчості тих молодих людей, яких карають тільки за те, що люблять Україну:

Володя, смерть, в даному випадкові моя, на якихось два десятки літ ближче чи далі, — а життя моє в кожному разі, навіть якщо я вийшов у цю хвилину, уже вкорочено, — яке це має значен-

ня? Володя, я хочу, щоб ти збагнув, що при всіх ударах і перипетіях долі мене буде вести, моєю путеводною зіркою буде бажання стати корисним своєму народові. Так писав колись Іван Франко, так буду повторювати я до кінечних днів своїх.

Так, Володя, моє здоров'я уже серйозно підірване, гадаю, що в цьому плані треба чекати ще гірших результатів, моя перспектива в житті, переубана уже, не дуже хвилює мене, бо коли я влюбимій галузі літератури чи літературознавства нічого не лишу не в силу своїх бажань народові, то якщо мої муки комусь хоча з близьких мені людей дадуть більший політ фантазії і поштовхнуть його до роботи — то вже в цьому я буду бачити користь свого життя...

Все проходить, все минається, коли впевнена віра с — писав у котромусь з віршів я, коли мав 19 чи 20 років. Уже сніг у нас пролітає, скоро зима, а там весна і літо, — ото єдине моє помилування, ото єдина правда, бо іншої важко досягти...
(Жовтень, 1966 р., Явас)

М. Осадчий

М. Масютко

***

*Чи це справді було, чи був сон це?
Розчинилось забите віконце,
Як горіло над обрієм сонце,
Як співали в гаях солов'ї...
Прокидалися мрії мої,
Оживали надії мої —
Розчинилось забите віконце...*

*Розчинилось забите віконце
У тюремній стіні,
І проміння пестило мені
Руки, і груди, і стомлену душу.
Чи це справді було, чи був сон це?
Це був сон. Бо вгорі — тільки рисочка неба.
Риска синього неба у забитім вікні,
Солов'ї не співають мені,
І пісень мені їхніх не треба,
Бо й мені не співати тепер,
Я неначе помер.*

*В мене сонце і небо
Лютій ворог украв,
Він мене покарав
За любов мою щирю до неба,
За любов мою, сонце, до тебе,
За любов мою, земле, до тебе,
За любов мою, люди, до вас...*

Тюрма Львівського КГБ,
17. III. 1966 р.

УВАГА, МОЛОДІ МИСТЦІ!

Ви читали в березневому числі «Юнака» про виставку мистецької творчості молоді і дітей, яка відбулася восени 1967 р. в Нью-Йорку заходами 64-го Відділу Союзу Українок Америки. Виставка мала великий успіх, і тому приготують другу на осінь 1968 р.

Отже, хто з Вас має мистецькі здібності у малярстві, кераміці, різьбі і т. п., хай уже тепер підготовляє свої праці, щоб могли взяти участь у цій виставці. Ми особливо будемо раді, коли візьме в ній участь багато юнаків і юначок.

Як це було минулого року, та і в цьому покажемо своєю участю всебічне зацікавлення пластової молоді. Коли і куди посилати Ваші праці, повідомимо в чергових числах «Юнака».

Хто з Вас подорожує

* літаком * кораблем * поїздом * автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен купити подорожній квиток і одержати безплатно всякі потрібні інформації і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

У СВАТІ ВЕСНИ

Світає. Через ранню міську мряку пробивається такий характеристичний гуркіт автобусового мотору. Пластунки і пластунки, що вже довго чекають на цей звук на місці збірки, метушаться: «Гей — віддай мій наплечник!» «По-друго, чому я мушу нести сокиру?...»

Починається наповнювання багажника автобуса наплечниками, мішками, шатрами, машинками — аж здається, що він трісне. Юнацтво нетерпеливиться, одні ходять поза других, зносять наплечники, пакки, викрикують.

Оподоалік стоять батьки: одні із цікавістю обсервують, що діється, інші помагають пакувати, ще інші користають з останньої нагоди пригадати дитині, щоб ради Бога тепло вбиралася на ніч у шатрі, не згубила нового мішка до спання, була чемною. Гамір і замішання. Аж ось провідники закликають усіх до автобусів, двері зачиняються. Батьки ще вимахують руками та викрикують: «А щаслива Вам дорога» — але це вже під звук гуркоту мотору. В промінні ще холодного весняного сонця пластуництво вирушає в дорогу на свою першу в цьому році зустріч із природою, на своє традиційне свято Юрія — свято весни.

Сама дорога на свято весни завжди і всюди подібна. Юнацтво говорить, співає, сміється, кричить, немов пройняті весняною «гарячкою», а провідники безуспішно стараються навести спокій.

Заїхавши на місце, юнацтво починає свої зайняття, які також з року на рік такі самі. Треба розтаборитися, поставити шатра, викопати рови, зробити емблеми, будувати брами, піонерське приладдя — і до кількох годин кожний із учасників почуватися так, немов би вже місяць проживав у таборі.

Найважливіше, однак, на святі весни — це зустріч із подругами і друзями, з якими цілу зиму був контакт лише листами чи телефоном або

взагалі його не було. При цій першій весняній зустрічі на добре знаній таборовій площі оживають як за помахом чародійної палички всі спомини разом пережитих літніх таборів... Нічна стійка під час бурі, коли кожна крапля дощу видавалася кроком ворога і було страшно... день пластунки, коли під час виводу веж Марійка пустила руку і всі, на сором табору, повалилися... Свято Купала, коли кожна юначка сплела вінок та пускала його із свічкою на воду..., дводенна прогулянка з нічлігом довкола вогника під голим небом... спільні ватри і всі співанки, улюблені на цьому таборі — або тільки щоденна побідня тиша, коли в шатрах ішли розмови, нав'язувалися дружби і взаємне пізнання...

Така близька і «своя» поляна під лісом, запах шатрової цельти, розпеченої на сонці, звук свистка на збірку, рам'я, натерте наплечником, смак таборової юшки з менажки — все це потрапить в одну мить переставити думки із щоденного ходу шкільних чи домашніх зайнять.

Але свято весни із своєю програмою, територією грою, спортовими змаганнями, дефілядою і першою справжньою ватрою дуже хутко проминає — і юнацтво навіть не спостережеться, як усі вже знову у своєму автобусі.

Який, однак, інший тепер настрій. Потомлені, із темнорожевими обличчями, спаленими весняним сонцем, їдуть тихенько без крику і співу додому, кожний і кожна у своїх думках згадуючи пережиті короткі хвилини свята. Для одних воно було ще однією пригодою, що її запишуть до пластового зшитка, для інших — це свято було «деб'ютом» справжнього пластування.

Для всіх однак було передвісником дійсного таборового життя, що стоїть уже близько перед ними.

ПОДАРУНОК

Сьогодні день св. Юрія. Цікаво, що сталося з моєю іконою, де вона тепер?... Ікона...

***

Був погідний липневий ранок у Греції. До від'їзду залишлося ще тільки кілька годин. Вузькими вуличками Атен йшла молода дівчина, розглядаючись довкола; тут каварня, в якій уже в цій ранній годині грецькі парубки вели розмови, попиваючи «узо», там маленька візантійська церковця, перед якою при столі сидів старенький священик з довгою бородою. Тут крамниці, різьбарні, а там — ще одна святиня.

Час до часу очі дівчини підносилися, щоб спочити на Акрополісі. Три дні в Атенах коротко, щоб усе оглянути, але досить, щоб назавжди остати зачарованою тією античністю, що так скромно стоїть поруч наймодерніших будинків. Тому дівчині здавалося, що біло-сивавий мармур святинь на Акрополісі і цих інших, розкиданих по місті, мав свою власну мову — вона немов чула шепіт цього мармуру.

Не диво, що хотіла саме із цієї прекрасної Греції привезти подарунки додому. Тому в цих ранніх годинах перед від'їздом вибралася на розшуки. Вже купила кілька дрібничок родині, а

ще так дуже хотілося привезти щось... йому! Але що? Покищо крам у виставах ніяк не відповідав тому «щось», що мало бути тільки для нього.

Оглядаючи вистави, вона йшла, оминала великі вулиці — її манили ці маленькі, сховані. Знову її очі піднялися — на Акрополіс, а спускаючи зір, затримала його ще на мить на протилежній горі. Це був... ага — вже пригадує, вчора говорив їм провідник їхньої групи — це монастир св. Юрія!

Св. Юрій... Та це ж тут, у Греції, почався його культ! Та це ж вона йому, Юрієві, привезе щось із Греції пов'язане з його святом!

Вона пішла далі шукати ікони його святого. Поспішно входила від однієї до другої крамниці, різними мовами й рухами старалася в'яснити продавцям чого бажає, бо час тікав і за пів години треба було від'їжджати з готелю.

Однак важко було найти таку ікону, як вона її хотіла — ніодна не була їй до вподоби. Ось, ще одна крамниця, чи варто заходити?...

І саме знову, немов нехотя, поглянула на білий мармур Акрополісу та рішила, що без такої ікони не тільки не зможе в'яснити йому шепіт білого мармуру, синь Середземного моря, але і так багато, багато інших переживань...

Увійшла до крамниці, розглянулася — нема. Але ось, виходячи, побачила малу ікону св. Юрія. Ця ікона їй така знайома — і Юр, і білий кінь, і змії — так як завжди були в її уяві.

Кілька хвилин торгу з греком, і струнка поstatь дівчини бігла з малим пакуночком у напрямі готелю. Там вже її чекали з від'їздом.

На питання не відповідала — якось не було ані сили ані охоти в'яснювати, що оце найшла інакший від усіх дарунків — що це і символ, і дійсність, і дорожнечість.

А коли автобус їхав на летовище, її очі з вдячністю зупинилися на білому мармурі манастиря св. Юрія.

***

Коли з літака вперше показалося побережжя Америки, вона з нетерпеливістю уявляла вже, як буде розповідати йому про свою подорож, як подарує йому цю ікону.

Зараз увечері подзвонила.

— То Ти вже є?

— Так, Юрку, це я.

Зустрілася ще цього вечора. В авті вона відразу відчула, що щось не так. Чомусь так важко йшла розмова...

— А як було?

— Гарно, але...

— А що Ти робив?

— Працював, але...

Світла авта відбивалися на мурах кам'яниць. Хоча вони були сірі-чорні, заповишені, а то й цеглясті, вони пригадували їй білий мармур Акрополісу і шепіт монастиря св. Юрія...

Якось непевно подала свій подарунок.

— Це щось для Тебе.

Він поволі розпакував, і ціле обличчя в ньому роз'яснилося. В очах появилася призабута теплота, а на устах заграла давня, щира усмішка:

— Юр, і то на білому коні!

Ніяковість зникла. Розмова, веселість, сміх... Здавалося, що всі зірки сіяли, місяць моргав, а мури сірого довкілля грали найкращу мелодію молодих сердець.

Але це не було довго. При прощанні — знову ніяково. Чомусь ніхто не хотів дивитися на зірки, ніхто не хотів бачити білого коня...

— Кінь, зірки — це все Твоя фантазія.

Із цими словами щезла легкість і щось немов принизило до сірої буденщини.

— Білий мармур не говорить, не співає, не шепоче — це все твоя фантазія. Це все у Греції, як і синь моря — там, а ніколи тут... Ти втікаєш від реальності. А реальність це... це... зрозуміння, що те що було колись, було лише колись...

Вона не відповідала, лише витягнула ікону до нього:

— Але, Юрку, зрозумій, ікона...

Бракувало їй слів. Вона таки не вміла йому вияснити.

Розійшлися...

***

Сьогодні — день св. Юрія. Що сталося з іконою? Чи десь забута лежить присипана порохом слів: «... та це лише Твоя фантазія»...

Чи, може, висить у кімнаті та пригадує йому, що є і білі коні, і зірки, і лицарі і... білий мармур, що шепоче?...

Колись — не вміла йому сказати, що думає. Сьогодні — не вміє запитати:

— Де ікона?...

БУРХ

● Будьте **ПЕРЕД**платником, а не **ПІСЛЯ**-платником «Юнака»! Тому **ШЕ НИНІ** вишліть 5.00 дол. — **ПЕРЕД**плату за 1968 рік, як теж свою пожертву на пресфонд «Юнака»!

Вже появилася другий наклад і знаходиться

в продажу книжка

ЛИХО З РОЗУМУ

збірник документів із України про 20-ох українських патріотів, заарештованих і засуджених на довголітні роки конц. таборів советськими органами безпеки у другій половині 1965 року.

Цей збірник матеріалів уклав український журналіст, співробітник Академії Наук України.

ВЯЧЕСЛАВ ЧОРНОВІЛ.

Книга «Лихо з розуму» дає нам змогу зачерпнути з безпосереднього джерела відомості про сучасну Україну, відслонити на короткий час заслону над процесами, що проходять на нашій Батьківщині і що тривожать усю свідому свого завдання українську політичну еміграцію.

Ціна 6.00 дол. з пересилкою (або рівновартість).

Цю багато ілюстровану книгу, на 336 сторінок, можна набути, висилаючи замовлення на такі адреси:

В Канаді:

Ukrainian National Federation
P. O. Box 1104, Stn. "D"
Toronto 9, Ont.

У США:

SMOLOSKEY
P. O. Box 6066, Patterson Station
Baltimore, Md., 21231, USA.

В Європі:

P. I. U. F.
3, rue du Sabot
Paris 6-e, France.

МІСЬКА БІБЛІОТЕКА В НЬЮ-ЙОРКУ ВІДМІЧУЄ

350-РІЧЧЯ КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

У величній головній бібліотеці Нью-Йорку є одна з найбільших збірок українських книжок в Америці. Саме там, у Славистичному відділі впродовж кількох місяців була виставка матеріалів з поясненнями та ілюстраціями про «КИЇВСЬКУ АКАДЕМІЮ — НАЙСТАРШИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ».

● Ця Академія розвинулась із «Братської Школи», потім звалась Колегією, а пізніше Києво-Могилянською Академією. Розвинув її Петро Могила, ігумен Києво-Печерської Лаври, який пізніше був митрополитом.

Київський митрополит Петро Могила (1596–1647).

● Як і в багатьох європейських вищих школах, викладовою мовою тоді була латинська, але там також детально вивчали церковнослов'янську (тодішню українську літературну мову) і грецьку мови. До інших предметів належали ще такі, як різні курси філософії, математики, фізики, астрономії, літератури, мистецтва, курси чужих мов (німецька, польська, російська і старожи́дівська (гебре́йська)).

● Київська Академія була великим науковим центром на сході Європи, з якого користали також чужинці. Ось 1736 року на 1243 студентів одна десята була із чужих країн. До Києва приїздили навчатись студенти з Білорусі, Сербії, Молдавії, Росії, Греції, з арабських та інших країн.

- Повні студії в Академії тривали 12 років.
- Академія мала одну з найбільших бібліотек в Європі, але вона згоріла 1780 року під час пожежі.

Студенти біля будівлі Академії.
Гравюра І. Щирського з 1704 року.

● Як великий український науковий осередок Академія мала сильний вплив на розвиток українських історичних, літературознавчих, філософічних, богословських наук і праць, як також на театр, мистецтво і музику.

● Там виховувались такі відомі українські композитори, як Бортнянський, Березовський, Вельд.

● Оркестра Академії мала близько 100 осіб.

● Навчались там провідні діячі різних ділянок нашого життя: гетьмани (Мазепа, Орлик, Виговський і інші), філософ Сковорода, святий Дмитро Туптало і багато інших.

БРАТСЬКИЙ МАНАСТИР

у Києві на Подолі із будівлями Академії.

350TH ANNIVERSARY

of THE KIEV ACADEMY (1617-1967)

THE FIRST UKRAINIAN UNIVERSITY

AN EXHIBITION

SECOND FLOOR GALLERY

The New York Public Library

FIFTH AVENUE AND 42ND STREET

● У Москві (як і в цілій Росії) наука і культура тоді була багато слабше розвинена, і туди спроваджували українців з Київської Академії, а потім посилали до Академії своїх студентів, щоб вони, повернувшись до Московії, працювали для розвою науки і культури.

● 1817 року царський уряд закрив Академію.

**

● На виставових столах в Нью-Йоркській бібліотеці можна побачити книги з описами Академії, книжку Петра Могили (Євколовівон з 1646 року), давний український словник Памви Беринди (друге видання, 1653 р.). Там також показують книгу К. Р. Харламповича про українські впливи на російське церковне життя (російською мовою, видана 1914 р.).

● Над столами-габлотками висять портрети трьох найбільших патронів Академії: митрополита Петра Могили, гетьмана Івана Мазепи та митрополита Рафаїла Заборовського.

● У Києві большевицький уряд тепер плянує збудити будинок Київської Академії, нашу дорогу пам'ятку.

Лариса Залеська-Онишкевич

Згідно з постановою Головної Пластової Булави:
ВСІ ПЛАСТОВІ ЮНАКИ І ЮНАЧКИ
обов'язані мати власний примірник посібника
для пластового юнацтва

Життя в Пласті

автором якого є засновник Пласту
Проф. д-р О. ТИСОВСЬКИЙ-ДРОТ

544 сторінки Ціна: 6.50 дол.

Посібник для пластового юнацтва "Життя в Пласті", а також усі інші пластові видання можна набути у пластових крамницях: "МОЛОДЕ ЖИТТЯ" в Нью-Йорку, США, або "ПЛАЙ" у Торонті, Канада. Подаємо їх адреси:

MOLODE ZYTTIA, Inc.
304 E. — 9 St., New York, N. Y. 10003, U.S.A.

*

PLY Co-op. Ltd.
768 Queen St. West, Toronto 3, Ont., Canada

Погляньте на Вашу адресу!

- Біля Вашої адреси подана дата, доки заплачена Ваша передплата.
- Тих, що ще не вирівняли передплати за 1967 рік, просимо вислати негайно свою заборгованість (5.00 дол.)
- Усіх прохаємо — вислати ПЕРЕДплату за 1968 рік — 5.00 дол.
- Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»
Торонто, Канада.

**ВИРІВНЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА „ЮНАКА“
за 1968 рік — 5.00 доларів!**

1

2

3

Дорогі Друзі і Подруги!

Сьогодні наша прогулянка по землях України веде нас у північно-східній закуток нашої землі, до славного міста Чернігова. Це старовинне історичне місто. Хоч сьогодні воно невелике і не може рівнятися своєю індустрією чи торгівлею із такими гігантами, як от Харків, усеж таки своєю минувшиною заслуговує на увагу кожного мандрівника по українських землях.

1. Кажуть, що на свою величину Чернігів має найбільше історичних пам'яток із усіх українських міст... І не дивно: понад 1200 років історії залишило свій слід на цьому славному місті. Це місто старовинних сіверян — яких ще Олег Віщий прилучив до великої держави української — Княжої Русі. Літопис під 884-им роком подає: "Олег иде на весеряне и победи северяне и возложи на нь дань легку и не дасть им козаром дани платити"...

2. Чернігів повний прекрасних церков — ось тут Троїцький Собор. Багато із цих церков ще із княжої доби. І не дивно: Чернігів був княжим містом, сто-

4

ВІЙ КРАЙ

лицею Чернігівського князівства. Не раз це князівство розросталось і дорівнювало Києву своєю могутністю. Чернігівські землі розширились далеко на північний-схід, навіть Курськ належав до Чернігова. Ба, навіть далека Тмутарокань на Кубані належала якийсь час Чернігову!

3. Ось тут одна із старовинних княжих церков — П'ятницька церква, 12-го століття. Вона у візантійському стилі, який тоді був поширений в Україні. Вона була зруйнована, а пізніше відбудована — як і багато інших церков в Україні.

4. А ось Іплінська церква, із 17-го століття. Коли було збудовано сам Чернігів — невідомо, але існував він ще в 9-му столітті, а може ще й раніше. Уперше згадка про нього в літописах та інших документах (договорі Олега з греками) із 907-го року.

5. Але й у козацьких часах Чернігів ще був важливим центром в Україні. Тут був осідок чернігівського козацького полку. Ось — на фотографії старовинна козацька канцелярія, яку теж звуть часом хатою Лизогуба або канцелярією Мазепи.

(Закінчення на стор. 17)

се

5

8

7

15

ФІЛАТЕЛІСТ

КАТАЛОГИ УКРАЇНСЬКИХ МАРОК

Якщо Ви стежите за філателістичними статтями в «Юнаку» то напевно завважили, що ми дуже часто подаємо інформації про різні українські марки «за каталогами Максимчука». Якщо Ви серйозно зацікавлені у філателії, то Вам напевно цікаво буде, що це за такі каталоги? Отож знаний український філателіст, Юліан Максимчук, уже від 1950-го року випускає книжечки «Української Філателістичної Бібліотеки», які описують українські марки. Ці книжки дуже багато ілюстровані копіями марок; кожна з них має сто до сто-шістдесят сторінок і по яких 600 ілюстрацій.

Дотепер появилось вісім таких каталогів: чотири з них призначені українським недержавним маркам, дві — чужинним недержавним маркам з українською тематикою, а дві — українській філателістичній бібліографії. Нан Максимчук підготовляє ще до друку дальші каталоги: продовження каталогів недержавних марок, а також каталоги різних українських державних марок та чужир державних марок з українською тематикою.

Ці книжки-каталоги є надзвичайно цікаві. Якщо хтось збирає українські марки, то він просто не міг би без таких каталогів обійтись. А це ж єдині тепер того роду каталоги, і на них покликаються всі філателісти.

Зокрема цікаво прочитати про українські недержавні випуски, яких за останнє сторіччя назбиралось тисячі. Філателісти говорять про збирання таких випусків, як «еріннофілію»; є окремі клуби «еріннофілів», які такі марки студіюють. Українські еріннофіли мають спеціально багатий матеріал до збирання, бо наші організації і товариства вже від давен-давна випускають такі значки; студіюючи їх, можемо пізнати докладно цілу історію України за це сторіччя.

Наша історія яскраво віддзеркалена також у марках наших сусідів і окупантів; тому в серії УФБ маємо окремі марки чужинні, але з українською тематикою; польські, російські, мадярські, румунські, німецькі, австрійські, чеські тощо.

Щоб уможливити Вам, пластуни-філателісти, набути ці цінні каталоги, мені вдалося набути десять комплектів цих каталогів по дуже зниженій цілі — лише 25 відсотків того, що Ви, звичайно, заплатили б. Якщо Ви зацікавлені, то пришліть \$7.50 і 0.50 на висилку на мою адресу:

Mr. L. Onyshkevych, 9 Dogwood Drive, Nassau Estates II., Trenton, N. J., 08608, U.S.A.

Ціна \$8.00 — це належність за всі 8 каталогів (тому, що це спеціальна нагода, можемо продати лише всі вісім книг нараз, а не поодиноко). Є лише десять таких комплектів, тож спішіться, щоб не було запізно.

Любомир Онишкевич

До «недержавних» марок зачисляємо марки, видані різними організаціями, а також марки випущені урядом, але які з тієї чи іншої причини не ввійшли в поштовий обіг. Крім того є ще: гербові марки, листові наліпки, повністки, франкотики, печатки та інші. Ці всі речі закаталоговані в книгах Максимчука. Є там навіть марки, які були запроектовані, але ніколи не появилися — як наприклад, серія пластових марок, яка мала появитися в 1948-ому році у Мюнхені.

(Закінчення із стор. 15)

6. І ще одна чернігівська церква, св. Катерини. У Чернігові — прекрасна архітектура. І не дивно: Чернігів з-давен-давня знаний на цілу східню Європу із своїх майстрів, які виробляли метал, дерево, шкіру, кам'яні різьби тощо. У княжих часах із Чернігова походили найкращі стріли, коп'я, мечі, шаблі, щити, шоломи.

7. Але і з науки і знання Чернігів славний. Ось — на малюнку чернігівський "колегіум", себто вища школа, університет. Збудована ця будівля в 1700-ому році. На одному з каменів у стінах цього будинку — герб гетьмана Івана Мазепи.

8. І ось ми прощаємось із тим старовинним містом. Ще один погляд понад тихі води річок України, на старовинний Троїцький Манастир (Чернігів розташований над рікою Десною), і ми залишаємо це місто української історії...

Подав Л. Онишкевич

Дорога Подруго Дадо!

Дозвольте не погоджуватися з Вашим засудженням пл. сеньйорки-виховниці за провину її дочки, ст. пластунки, що вийшла заміж за чужинця. На нашу думку, батьки справді відповідають, але тільки за виховання дітей. Але діти, а особливо старші, за свої вчинки відповідають самі. Зокрема у Пласті ми вчимося відповідальності за свої вчинки, і тому всі пластові відзначення і перестороги надаються саме дітям, а не їх батькам. Коли ж курінна пише, «що дочка», ст. пластунка, «вийшла заміж», то догадуємося, що ця дочка зробила це сама, не питаючись мами, а може навіть проти її волі — як це часто в таких випадках буває. Чому ж тоді засуджувати невинну матір? Ми ж усі знаємо з нашого досвіду, як часто ми не слухаємо наших батьків! Хіба ж то вони винні, що ми їх не слухаємо?

А факт, що мама, пл. сеньйорка, працює виховницею, лише підкреслює, якщо не її неспівучасність у вчинку дочки, то щонайменше її гаряче бажання направити кривду, заподіяну її дочкою нашому народові, а Пластові зокрема. Співчуваючи мамі, ми хилимо голови перед пластовою поставою пл. сеньйорки-виховниці.

Але ставлячи під сумнів пластову поставу пл. сеньйорки-виховниці, заради самої справедливості треба розглянути пл. поставу другої сторони: курінної і її куреня, які запитують, чи виховниця має право нагадувати їм за невиконання української мови чи калічення її англійськими словами. Нам прикро пригадувати юначкам, що дбати про чистоту і красу української мови є їхнім — не чийм іншим — обов'язком. І якщо виховниця мусить пригадувати їм цей їхній обов'язок, то це свідчить про брак пл. постави у курінної та її курені.

Нам далі дуже прикро пригадувати юначкам і їх курінній, що Пласт — це організація для самовиховання. Саме тому основне завдання пластунка — це дбати про виховання себе самих, а не критикувати та ще й прилюдно своїх виховниць, слухати яких є третім головним обов'язком пластунки. Критику наших виховниць залишимо іншим, а головне відкладемо її на пізніше — на той час, коли наші сини поженяться з українками і коли наші дочки повиходять заміж за не-чужинців.

Провід Спортового Гуртка

«ВЕДМЕДИКИ»

Торонто

Дорогі «Ведмедики»!

Щиро дякую за Ваші думки. Мені завжди цікаво діставати реакцію на мою рубрику. У Вашому випадку цікаво мені було б особливо знати, чи це однозгідні думки всіх членів Вашого гуртка — чи лише проводу? Чому ніхто з Вас не підписався?

Я дістаю багато листів від юнацтва і тому, звичайно, можу без сумніву пізнати, чи це писали самі юначки або юнаки, чи в тому рука та стиль когось старшого.

Ваш лист, Дорогі «Ведмедики», такий перфектний, що міщу його без ніякої зміни чи поправки. Якщо Ви дійсно його самі писали — гратулюю Вам за Ваше вироблення в українській мові.

Читаю, що редакція «Юнака» шукає за молодими співробітниками — може зголоситися до редакції?

Подруга Дада

Дорога Подруго Дадо!

Бувши в юнацтві понад 5 років, ми зауважили, що присутність старшого пластунства і сеньйорату на станичних збірках чи святах поволі меншає. Коли члени УСП і УПС появляються на таких збірках, то вони дуже рідко убрані в пластових одностроях.

Нині в нашій станиці відбулася Свят-вечірня зустріч, у якій брали участь все юнацтво і провід станиці. Із 10 представників УСП-ів і УПС-ів лиш двоє, станичний і кошова, прийшли в одностроях. По закритті цієї зустрічі до нас підійшов наш зв'язковий та спитав нас, чому ми не мали на собі курінних хусток (ми були в одностроях, але мали гурткові, а не курінні хустки)? Сам зв'язковий був одягнений в синьо-білій спортивній сорочці і в яскрій маринарці. Сорочка була без краватки і розіп'ята під шиєю. В нашій opinii, такий одяг невідповідний на пластовій збірці, а тимбільше на Свят-вечірній зустрічі. Коли ми його запиталися, чому лише один сеньйор (було 8 сеньйорів і старших пластунів) був в однострою, наш друг зв'язковий нам відповів, що «сеньйори не зобов'язані приходити в одностроях на такі збірки».

(Закінчення на стор. 20)

МОЛОДЕ ПЕРО !

ЖУРНАЛІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЮНАЦТВА

ЖАЙВОРОНКИ

Юнацтво, яке любить друковане слово, не вдовольється самим читанням «Юнака». Є багато гуртків, які самі видають свої одноднівки. Таким гуртком (щойно перейшов із новацтва) є «Жайворонки» із Ст. Кетерінс у Канаді.

«Жайворонків» є 10, їхньою подругою є пл. розв. Соня Кухар. Їхня одноднівка «Рій Жайворонки» багато ілюстрована (їм у цьому допомагає дуже «Юнак», видно, що вони з ним добре знайомі!), є у ній, так як має бути, поважна частина (пластова лілея з тризубом, Пластовий Закон, стаття «У 75-річчя Івана Чмоли», гарна поезія про мову, є переписані повчальні нарис, є змісти казок, що їх переказують юначки Оля Коробайло, Ліда Ткачук, Аня Лоїк, є віршики, відписані і один, мабуть, оригінальний (без авторки), є лічилки, гра-скриванка та сміховинки. Отже, все, що повинен мати юнацький журнал. «Жайворонки» мають почуття гумору, але й цікавляться поважними справами у житті дітей, які виростають на майбутніх дописувачів і редакторів «Юнака».

Ваші «Усміхніся», Дорогі «Жайворонки», такі дотепні, що Редакція «Юнака» їх використовує. Нехай усміхнуться всі читачі нашого журналу. Чекаємо на Вашу чергову одноднівку. Але заки почнете друкувати, просіть когось із старших, щоб вичистив її від деяких правописних помилок.

**

УСМІХНІСЯ

На катехизації питає священник дітей, чому Мойсей вів жидів через пустиню?

**

Я

УСМІХНІСЯ

Іа катехизації питає священник дітей, чому Мойсей вів жидів через пустиню?

**

УСМІХНІСЯ

Іа катехизації питає священник дітей, чому Мойсей вів жидів через пустиню?

**

Я

УСМІХНІСЯ

Іа катехизації питає священник дітей, чому Мойсей вів жидів через пустиню?

Соня: Чи ти йдеш сьогодні на пластові сходини?

Маруся: Ні, я питала свою сестричку, чи моя присутність обов'язкова, а вона мені відповіла, що ні.

У цю хвилину надходить мати Марусі,

Мати: Марусю! А може ти мені допоможеш робити порядки в хаті?

Маруся: Ой, мамо, я не можу, спішуся зараз дуже на пластові сходини...

З одноднівки гуртка юначок «Жайворонки»
Ст. Кетерінс, Канада.

**

“ПРОБЛИСКИ”

Одноднівка учнів Курсів Українознавства ім. Григорія Сковороди в Торонті (виходить раз у році) «ПРОБЛИСКИ» ч. 7 — ілюстрована, зовнішньо оформлена, сторінок 14. На 21 автора 19 це пластові юнаки та юначки. Змістом одноднівки є дописи, літературні спроби (поезія і проза), які відзеркалюють життя і проблеми, зв'язані зі школою і Пластом. Пробивається з них різноманітність зацікавлень юнацтва, ідеалізм, свіжість і щирість сприймання явищ із довкілля, тепла і ніжна безпосередність передачі вражень.

«Юнак» вибрав із цієї одноднівки нарис пл. уч. Андрія Вериги п. н. «Моя Бабуня». Чекаємо на чергові «Проблиски» і сподіваємося, що Редакційна Колегія оформить їх ще краще. Головним чином, щоб гарний зміст був убраний у таку ж мову (вона у Вас вироблена!) без правописних помилок.

чергові «Прочергові» «Продіваємося, щдіваємося, що Редак- на Колегія она Колегія оце краще. Где краще. Головним юом, щоб гарюм, щоб гарв убраний ув убраний у таку ж зу (вона у Ізу (вона у Іа!) без прага!) без правописних милок. милок.

чергові «Прочергові» «Продіваємося, щдіваємося, що Редак- на Колегія она Колегія оце краще. Где краще. Головним юом, щоб гарюм, щоб гарв убраний ув убраний у таку ж зу (вона у Ізу (вона у Іа!) без прага!) без правописних милок. милок.

чергові «Прочергові» «Продіваємося, щдіваємося, що Редак- на Колегія она Колегія оце краще. Где краще. Головним юом, щоб гарюм, щоб гарв убраний ув убраний у таку ж зу (вона у Ізу (вона у Іа!) без прага!) без правописних милок. милок.

мав кинути на пошту, але забув, і вони стояли на моєму столі щось два тижні. Добре, що бабуня мала добре серце і не сказала татові!

Ще одна історія відбулася, коли я взяв без дозволу два доляри з каси і нікому не сказав. Бабуня бачила ці два доляри при мені і догадалася, що я взяв ці гроші з каси... Я вдумав якусь історію, наче я знайшов ці гроші на хіднику однієї вулиці. Цим разом мені не вдалося вибратися. Тепер я сміюся, коли згадую минуле, але тоді то була поважна справа.

Я пам'ятаю ще одну малу пригоду. Одного разу, в третій класі, бабуся дала мені півтора доляра купити кекси на шкільну забаву. Я купив кекси, але сам усі «споров» і нічого не заніс до класу. Це було б цікавим для бабуні, бо до цього дня бабуня ще не довідалася про цю подію.

Але я не є єдина бабусина проблема. В мене є сестри Люба і Оленка та братик Петрусь. Бабуся завжди мусить за Оленкою і Петрусем шукати, бо вони без кінця ганяють довкола хати і качаються у порохах. Бабуня водить Оленку до садочка і назад та мусить Олену і Петруся вбирати. То не є така легка справа, коли вони безупинно брудяться.

Також я хотів би додати, що бабуня виробила аплікацію на канадське громадянство, і вже 31-го жовтня дістала свої громадські папери. Я трохи вчив бабуню канадської історії. Я люблю і шаную бабуню і бажаю їй доброго здоров'я та многих літ.

Але мені треба сказати, що я не знаю, як бабуня витримала цих 15 років, бо в нас рухлива хата і всі зайняті та ніколи не мають часу!

Андрій Верига
Торонто

ЛЕБІДЬ

Інша одноднівка (без назви), але її можна б назвати «Лебідь», бо це є назва гуртка з 18 Куреня УПЮ-ок ім. Олени Пчілки в Нью-Йорку. Ілюстрація на першій сторінці влучно зображує символ назви гуртка та єдність з ним юначок, які є на рисунку хвилями, що по них пливає лебідь. Лебедеві присвячений і вірш «молодого пера», ілюстрація та довша легенда про Білого Лебедя. Якщо цю легенду написала самостійно пл. уч. Лариса Магун, то це дуже вдала оригінальна спроба. Ларисі треба далі пробувати пера в цій ділянці. Літературного матеріалу в одноднівці менше (вірш, легенда, два репортажі, рецепти як робити їстівні лялечки, жарти, дві хрестиківки) та більше ілюстрацій, зокрема щодо підлітків. Одноднівці бракує зовнішнього оформлення та, очевидно, доброї мовної коректи.

Ваша спроба, Лебеді, вдала! Не занедбуйте і в майбутньому своєї журналістичної вмілості. Редакція «Юнака» вибрала Вашу ілюстрацію — лебідь з хвилями та віршик-загадку. Чекаємо на Ваше чергове видання.

Сірі очі, гарні ночі
Гарний...?... пливе по воді
У пахучому гаї.

Очі блискучі,
Голос не співучий,
Довгу шия має,
Чудово літає.

Красно він виглядає,
Тільки не співає.
Що це?

(Закінчення із стор. 18)

До Вас, Подруга Дадо, маємо такий запит:
Чи сеньйори підлягають пластовим приписам? Як-
що так, чому вони не є «зобов'язані» носити наш
пластовий однострій і давати юнакам добрий при-
клад?

Скоб!

Пл. розв. О. М., пл. розв. Б. Г., пл. розв. О. Ч.

Дорогі Друзі!

Так, пластових сеньйорів і старших пластунів обов'язують пластові приписи, а передусім вони повинні бути завжди прикладом для юнацтва. Коли йдеться про станичні збірки, то вони повинні на них усі бути, а виховники і члени проводу станиці обов'язково у повних одностроях.

Одяг і відповідь Вашого зв'язкового на Свят-вечірній зустрічі заперечує усім вимогам, які ставимо до провідника юнацтва. Але Вас, Дорогі Друзі, запитаю на вухо: «у яких приписах Ви вчитали, що до однострою можна носити не курінні, а гурткові хустки? І у якому відношенні є вони до обов'язкових хусток у курінних кольорах?»

Подруга Дада

Траємниці цікавого світу

НЕЗВИЧАЙНІ ЗДІБНОСТІ ТВАРИН

Останніми часами щораз то більше вчених-електроніків та електронних інженерів почали досліджувати різні тварини. Чому? Виявляється, що деякі звірі та інші сотворіння мають незвичайні органи та змисли, які наука щойно тепер відкриває. Мільйони доларів видано, щоб відкрити радар і сонар, а виявилось, що різні тварини користувались високорозвиненим радаром чи сонаром уже від передісторичних часів... Які ще інші речі зможемо знайти у світі зоології?

Зокрема в ділянці зброї та оборони природа щедра у винаходи. Маскування, ідентифікація цілі, техніка замилювання, складні оптичні системи, водний і повітряний сонар, електромагнетний радар, навігація вночі і багато інших модерних технік сучасного літунства, фльоти і армії були «стандартним вирядом» не однієї вже тварини від віків. Як висловився влучно один славний інженер: «на одній маленькій комахці, яка важить декілька міліграмів, є більше складного виряду, як на багатотонному військовому кораблі, який саме конструюю... І, що гірше: виряд цієї комахки діє багато краще!»

Візьмімо, наприклад, одну з найчисленніших тварин океанів: кальмара (по-англійському — «сквід»). Це молюск, подібний до восьминога. Він має довге, цигароподібне тіло, із численними «руками» на кінці. Є дуже багато родів цих тварин, деякі з них маленькі, інші ж — велетенські. Це дуже високорозвинена тварина; «арсенал» її зброї і оборони включає: джети для плавання, міцний дзьоб, довгі «руки» із присосками, подвійна оптична система (для бачення на поверхні моря і в темряві глибин), світляні «ліхтарні», зміна забарвлення для замаскування, «чорнило» для замилення ворогів і багато іншого.

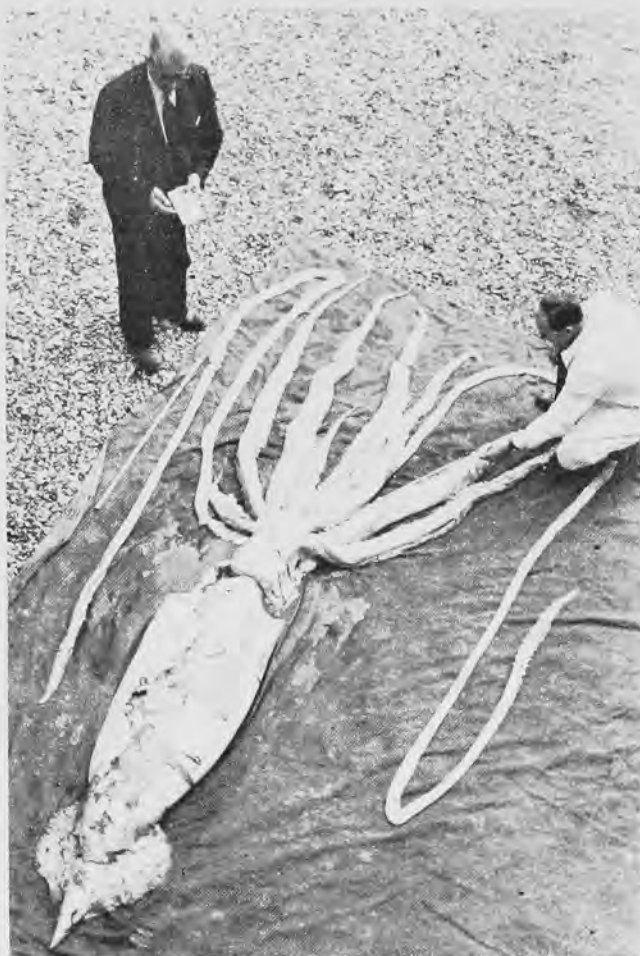
Це чорнило є зокрема цікаве: воно не розпливається в воді, як чорнило восьминогів, а згущується в темну, цигароподібну пляму, яка дуже подібна до самого кальмара. Себто кальмар будує такого «псевдокальмара», якого атакує ворог в цей сам час правдивий кальмар стає майже прозорий, невидимий для ворога і собі безпечно втікає... Подібну систему вживають тепер (але багато менш успішно) для охорони балістичних ракет, щоб ворог не зістрілив їх своїми анти-ракетами.

Глибоководні кальмари теж уміють уживати такого змилювання, але замість чорнила вони випускають хмару світляних бактерій, які вони тримають в окремому мішечку. Світляний «псевдокальмар» притягає увагу ворога, а в цей сам час притемнений правдивий кальмар дає драка.

Кальмар набирає воду в окремий отвір у своєму тілі, а коли хоче швидко пливти, видихає його з великою силою. Цей «джет» може порушувати кальмара вперед, назад і в боки із великою швидкістю. В часі великої небезпеки гальмар може вискочити з води і ширяти понад поверхнею до 100 стій, уживаючи своїх плавців, як стабілізаторів. Кальмар може теж зміняти свою барву, що робить блискавично, перевищуючи в цьому ділі навіть хамелеона. Цю здібність кальмар вживає, щоб заховатись від ворога, при полюванні, а навіть — щоб приподобатись своїй обраній дівчинці-кальмарці...

Глибоководні кальмарі, як і багато глибоководних сотворінь — риби, раки і т.л. — світять. Але і на суходолі знаходимо світляні тварини, наприклад, усім нам знані мушки-світлячки. Вони витворюють світло в складних, ще мало вивчених хемічних реакціях. В окремих залозах во-

ни витворюють «луціферін» — біохемічну субстанцію, яка світить, якщо до неї ензим «луціфераз». Світляк може гасити і засвічувати своє тіло. Кожна порода світляків має свій сигнал, який відрізняється від сигналів інших родів світляків інтенсивністю, барвою і «кодом» засвічування та гашення. Світляки сигналізуються взаємно «морзеткою»... Що більше: звичайно самці і самички мають інші сигнали, щоб одне одного розпізнати. Самичка-світлячок звичайно сидить на листку і прикликає перелітаючих самців окремим світляним сигналом. Але в тому є небезпека: є породи хижих світляків, які вміють імітувати сигнали самичок іншої породи. І так невинний хлопчик-світляк прилітає до листочка, де сподіється застати чарівну дівчинку-світлячку, яка так чарівно моргала до нього... Але горе, замість неї там сидить хижий людод (чи «світлячок»), який накидається на нашого кавалера і його пожирає.

Це тільки декілька незвичайних здібностей тварин. На другий місяць напишу Вам про навігацію перелетних птах, про електронні риби, про сонар диликів.

(Закінчення в наступному числі)

Любомир Онишкевич

ЧИ Є У ВАС ТАЛАНТИ?

В лютому числі "Юнака" писали ми про групу пластунів у Чикаго, що зорганізували собі літературний гурток. Сьогодні подаємо Вам інформації про молодих пластунів-мистців із гуртка "Бобри" у Вінніпезі та про їхні успіхи на мистецькій виставці. Може вони потягнуть за собою інших. — Редакція.

ПЛАСТУНИ НА МИСТЕЦЬКІЙ ВИСТАВЦІ

В жовтні 1967 року Жіночий Відділ Ліги Визволення України у Вінніпезі влаштував чай, під час якого відбулася виставка малюнків молодих малярів. У цій виставці взяли участь м. ін. пл. розв. Орест Чумак і пл. розв. Ярема Шулякевич, обидва члени гуртка «Бобри» з 7-го куреня УПУ-ів ім. Святослава Заваявника у Вінніпезі.

Орест Чумак є від шістьох років учнем школи малярства відомої учительки проф. Катерини Антонович. Він малює олійними фарбами найбільше портрети та овочі. Крім цього ілюструє українську газетку «Смолоскип», що її видає школа Ст. Жанс у Вінніпезі. Орест планує студіювати малярство.

Ярема Шулякевич також від п'яти років є учнем проф. К. Антонович. Він малює водними фарбами та показує у своїх працях багату уяву. В конкурсі на відзнаку МПЗустрічі минулого року здобув друге місце, а вже двічі здобув перше місце своїм проектом на відзнаку зимового пластового табору у Вінніпезі. Ярема планує студіювати архітектуру.

На виставці обидва юнаки мали свої праці, а пані Башук представила їх зібраній публіці. Між тими, що виставляли на цій виставці, було велике число пластунів старшого, неюнацького віку, а майже всі вони були учнями школи проф. К. Антонович.

Пл. розв. Орест Чумак
Вінніпег

Пл. розв. О. Чумак і пл. розв. Я. Шулякевич
перед стінкою із своїми працями.

Нещодавно газети принесли вістку, що Міжнародний Плянетний Центр затвердив назву нововідкритої плянети «УКРАЇНА». Цю плянету відкрив український астроном Микола Черник із Кримської Астрономічної Обсерваторії. Ця обсерваторія уже віддавна досліджує дивні малі плянети-астероїди, які кружляють навколо Сонця в орбітах, що лежать поміж орбітами Марса і Юпітера. Астрономи думають, що ці астероїди — це залишки якоїсь великої плянети, яка колись давно розлетілась на багато малих кусників. Але можливо, що астероїди створились і в якийсь інший спосіб.

Астероїди невеликі, звичайно завбільшки в декілька миль проміру. Розмір астероїда «Україна» сягає від 1 до 2 кілометрів у діаметрі.

Кримська обсерваторія відкрила дотепер уже приблизно 180 різних астероїдів. Крім того там зроблено багато інших цінних дослідів. І не дивно: у Кримській Обсерваторії є прекрасні астрономічні інструменти, між ними найбільший (поза США) телескоп у світі. Працює там багато світової слави українських учених.

Але не лише в Криму працюють українські астрономи. І в інших містах України є славні обсерваторії, які знані на цілий світ. Ось, наприклад, у Харкові інститут радіофізики і електро-

Та не лише в Україні знайдете славних українських астрономів і вчених-науковців. Є багато їх і в інших країнах світу, зокрема у США. Ось нещодавно прислав мені дуже цікаву статтю з астрономії інженер В. Качур із Пенсильванії. Назва статті: «Пісковий покрив на поверхні плянети Марс». У статті, при допомозі принципів теплофізики обраховано пересічну величину зернинок на поверхні плянети Марс. З обчислень виходить, що поверхня Марса, (принайменше в околицях Марсового рівника, де зроблено поміри) покрита піском і нагадує пустелю на Землі. Дуже цікаві досліді.

Присилайте мені різні статті про українських науковців, Дорогі Читачки й Читачі! Я поміщу інформації про них у цій рубриці ЮНАКА, щоб поділитися тими вістками з Вами всіма.

Ваш

Пл. скоб Юрій Лось

ПЛЯНЕТА „УКРАЇНА”

ніки Академії Наук України спорудив новий радіотелескоп, який своїми розмірами належить до найпотужніших і найбільших радіотелескопів світу. Він має форму букви «Т»; одне його рамено має 1800 метрів (майже 2 кілометри!), а друге 900 метрів. Тому, що цей телескоп має такі гігантські розміри, його не можна керувати (напрямувати) механічними способами, як звичайні радіотелескопи, а треба до того вживати електричних способів. До цього вживають спеціальної машини-компютера.

Цей харківський радіотелескоп працює на хвилях 15 метрів і може проникати — 10,000,000,000 світляних років у Космос. При допомозі цього інструмента українські вчені вивчають радіопромінення далеких радіогалактик, таємничих «квасарів», Сонце і соняшну корону, плянети і ряд інших об'єктів.

ЧОГО "ВОНИ" НЕ ЛЮБЛЯТЬ АБО

СІМ ЩОДЕННИХ ГРІХІВ

Чи Ви колись, Дорогі Подруги, застановлялися уважно над тим, скільки з Ваших звичок щоденного життя є не лише причиною «гдирання» Ваших батьків, але також не викликають захоплення у тих, на яких Вам частенько найбільше залежить — Ваших товаришів, друзів, хлопців чи як там їх називаєте.

Щоб дізнатися, що цих «панів Ваших сердець» у Вас денервує, я перевела опит серед моїх знайомих молодих пластових друзів і просила про опінію та докази Ваших промахів, і у висліді вибрала сім найпопулярніших щоденних «гріхів».

1. Точність

Найчастіша відповідь на питання: «чого не любите у дівчат?» була: «неточности».

● «Галка спізняється на стрічу кожного разу і навіть не виправдується!»

● Ніколи не можна нічого запланувати, бо не знаєте, скільки треба буде чекати на дівчат».

● «Думаєте, приємно чекати на морозі або дощі, споглядаючи щохвилини на годинник, а вона приходить 20 хвилин пізніше як обіцяла з найневиннішим виразом обличчя!»

2. Накручене волосся

● «Маруся може цілий день ходити із цими закрутками і так мене вітає, як приходжу до неї. Вона навіть їде з нами, прикритими лише хустиною, на лекцію до Музичного Інституту! Чи це не страшно? Мені так соромно з нею показуватися між людьми...»

● «Чи були Ви в суботу на дівочому таборі? Цілий табір навіть із проводом бігає в таких монстрах на голові!»

3. Малювання

● «Чому дівчата мусять наліплювати на свої личка стільки фарби? Чи вони думають, що ми цього не бачимо? Часом то навіть поцілувати не хочеться, бо думаєш: напевно Тебе чимось посмарує...»

4. Естетика їди

● «Десь на прогулянці, в таборі то ще можна собі дозволити не зважати, як пити чи їсти, але біля домівки пити соду просто з пляшки, то якось дівчині не личить. Як таке бачу зараз нагадується мені — «бом» із «долини міста».

5. Естетика сидження

забути про всю красу обличчя...»

● «Погляньте колись, як дівчата вмюють неестетично сидіти, як думають, що ніхто цього не зауважує. Викривлені ноги навіть найкращі виглядають неможливо. А ще при теперішній довжині спідничок то можна, спостерігаючи таке,

6. Вигода

● «Зенка дуже любить вигоду. Тільки десь усяде, вже скидає один черевик, бо «їй так вигідніше». Чи бачили Ви, щоб хлопці щось подібне робили? Як любить вигоду, то хай не купує черевиків тісних тільки тому, щоб нога виглядала менша».

(Закінчення на стор. 25)

наша пошта

● "...Пересилаю \$10.00 на передплату "Юнака" за 1967 і 1968 р. "Юнак" надзвичайно цікавий журнал і я завжди його радо читаю у військовій академії, де я вже майже 4 роки перебуваю. "Юнак" тримає мене в контакті із пластовим середовищем, бо не завжди можу бути в ньому особисто. Здоровлю щиро привітом — Скобі! — **Пл. скоб Орест М. Баранський, Райнкліф, Н.Й., США.**

● Дорогий Юначе! Пересилаю передплату на 1968 р. — 5.00 дол. Мені Ти дуже подобася. Статті та ілюстрації, поміщені в журналі, надзвичайно цікаві. — Скобі! — **пл. юн. Христя Гриценко, Еверет, США.**

● ...У долученні пересилаємо грошовий переказ на 5,00 дол. Це передплата за "Юнака" на 1968 рік для Української Вищої Школи в Дітройті. Цю передплату уфундував гурток юнаків "Пантера" в Дітройті з грошей, які отримав з платового заробітку. Хочемо, щоб молодь, що ходить до тієї школи (непластова і пластова) мала також таку приємність, як ми її маємо, читаючи "Юнака" — цей дуже цікавий для нас журнал. — 3 пластовим привітом — Скобі! — **Пл. уч. Юрій Шкудор, гуртковий, пл. розв. Марко Слюсарчук, курінний писар, Дітройт, США.**

● "...Мішу признатися, що всі ми читаємо "Юнака", якого дописи, статті та спомины пригадують нам — батькам часи таборування на Остодорі біля Підлютого в Україні". — **М. Пилат, Монтреаль, Канада.**

● "Дорогий Юначе! Посилаємо Вам нашу газетку (20 сторінок), що її видали наші "Жайворонки" у Ст. Кетерінс. Думаємо, що Вам буде цікаво її прочитати. Цю газетку писали і видали недавні новачки, які тепер — 22 січня ц. р. — перейшли до юнацтва, і дуже захоплені своєю теперішньою юнацькою програмою. Скобі!" — **Пл. розв. Соня Кухар, Ст. Кетерінс, Канада.**

● "...Пересилаю свою передплату за 1968 рік, а також дарункову передплату для юначки М.Б.Ш., з Ньюарку, США, яка не має батька і сама не може платити передплату за "Юнака", але дуже радо його читає і хоче далі його одержувати. Скобі! — **Пл. юн. Марта Бойко Ірвінгтон, США.**

● "...Долученим чеком посилаю \$5.00 на передплату "Юнака" для юначки з Ньюарку, яка в лютому числі "Юнака" звертається до Вас з проханням, з уваги на її важку матеріальну ситуацію, посилати даром "Юнака". Дарункову передплату хоче зафундувати цій юначці пан Роман Король з Нью-Йорку, якому помер у січні минулого року молодий юнак Юрій Король, член 9-ого куреня УПЮ-ів у Нью-Йорку. Цю дарункову передплату бажав би він у пам'ять свого покійного сина-пластуна продовжувати щороку і просить прислати на його адресу щороку відповідний рахунок-пригадку. Скобі! — **Ст. пл. Андрій Ластовецький, ЛЧ, Нью-Йорк, США.**

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

Управа Пластприяту при Пл. Станиці в Чикаго, США, замість квітів на могили бл. п. Марії Яримович і пл. п. Івана Романюка	\$20,00
Гурток УПЮ-ів "Тигри", Бронкс, США — замість квітів на могилу бл. п. Бабуні друга Бориса Лонкевича	10,00
Гурток УПЮ-ок "Лісові Тролянди", Едмонтон, Канада	5,00
Спортовий гурток "Ведмедики", Торонто, Канада замість квітів на свіжу могилу Основоположника Пласту проф. д-ра О. Тисовського-Дрота	5,00
пл. юн. Ольга і Євген Грицаки, Принстон, США	2,00
пл. юн. Орест Твердохліб, Торонто, Канада	2,00
пл. юн. Віктор Білоус, Монтерей Парк, США	1,00
пл. юн. Юрій Богацький, Ньюарк, США	1,00
пл. юн. Павло Роспутько, Філадельфія, США	1,00
пл. юн. Ірка, Ліда і Андрій Кунди, Форт Саскачеван	0,50
Разом у цьому списку	\$47,50

ЧИ ВИ ВЖЕ СКЛАЛИ

в цьому році

ПОЖЕРТВУ

НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"?

● Якщо ні, то пресимо це зробити негайно. Прибутки з передплат не вистачають на покриття всіх витрат, отриманих з видаванням «Юнака».

● Пожертви на пресфонд «Юнака» допомагають нам не лише продовжати його видавання, але уможливають видавати його ще кращим і цікавішим.

● Раз у рік кожний передплатник повинен скласти пожертву на пресфонд свого журналу!

Адміністрація

(Закінчення із стор.24)

7. ???????

● Є ще один щоденний гріх, якого доказу я не дістала на знімку, а приніс мені його один друг на звукозаписній стрічці, і тому не можу його Вам показати.

Але пласту(н)-ка спостережливі, і Ви напевно догадаєтеся, що це за Ваш «прогріх», що його можна лише почути, а не показати на світліні.

Подруга Оля

ЗИМОВИЙ ТАБІР 1967 р.

Юнаки роблять відбитки
заячих слідів.

Кожного року, на початку грудня, юнаки вінніпегського куреня ім. Святослава Завойовника починають думати про зимовий табір. Усі охотники смакують мокасинки, направляють сніго-ходи та доповнюють свій виряд.

Цей табір відбувається під час різдвяних вакацій. Цього року він відбувся під назвою "Укпік" від 26-ого до 28-ого грудня. На зміну, відбувся він цим разом на приватній посілости "Діброва", коло села Метлок.

Комендантом цього табору був ст. пл. Л. Шулякевич, заступником коменданта був ст. пл. Ю. Носик, а ст. пл. П. Срібняк був виховником.

Ми виїхали із пластової домівки о год. 8.30 ранку та приїхали на місце табору якраз перед обідом. Кухарі зараз почали поратися, щоб приготувати обід, а решта рубали дрова або зносили наплечники до кабіни.

Бунчужним першого дня був пл. роз. О. Ільницький. По обіді було

відкриття табору, а потім ми познайомилися із тереном та шукали слів звірів. Пізніше ми вирубали діри в льоду Вінніпегського озера і пробували ловити рибу. По вечері ми довідалися, що в цій місцевості живе кілька українських родин і ми їх відпідали із колядою. Після закриття дня був т. зв. "дискусійний вечір", на якому порушували актуальні теми, що цікавили всіх.

Вночі була стійка двох юнаків, які мали пильнувати вогонь. Мущу признатися, що вогонь моєї стійки не був дуже теплий, але я був щасливий тому, що на мене припала перша стійка і не всім хотілося ще спати так, що час швидко минув.

Бунчужним чергового дня був пл. роз. О. Чумак. Після снідання ми зробили відбитки слідів, що ми їх знайшли попереднього дня. Потім ми знову пішли ловити рибу. Звідтіля ми пішли на 8-мильову прогулянку через озеро до півострова, де є гирло ріки "Ред". Тут ми зварили обід і знову пробували ловити рибу, на жаль, знову нічого не зловили. Тоді ми вернулися на вечерю. Потім було здавання проб, а пізніше закриття дня.

Юнаки відпочивають під час прогулянки через озеро.

У програмі третього і останнього дня зимового таборування були перегони сніго-ходами, а опісля теренова гра. Першу нагороду у змаганнях сніго-ходами здобув бунчужний пл. роз. Я. Шулякевич.

Теренову гру ми відбули в "Українському Парку", що є віддалений від місця постою 20 миль. Темою теренової гри була війна двох частин в умовах тяжкої зими. Перше треба було поставити шатра і поправити похибки на топографічній мапі "Українського Парку". Тоді ми мусіли віднайти супротивників та "знищити" їх (це все відбулося на сніго-ходах, у глибокому снігу). Переможно вийшла частина під командуванням пл. роз. Я. Шулякевича. Після ми поїхали назад до табору зморені та перемерзлі, але вдоволені. По'вечері ми приготувалися до від'їзду.

По закритті табору була ватра. Пл. уч. М. Климків і я, як два наймолодші учасники табору, мали шану підпалити ватру смолоскипами, а потім запалити смолоскипи всіх присутніх юнаків.

Думаю, що всім учасникам цього зимового табору, залишаться незабутні спомини, хоча траплялися моменти хвилювальної резигнації чи невдоволення, особливо коли вже зимно надто добиралося до тіла. Усім, хто має нагоду, радимо перебути такий зимовий табір, бо він є насправді найкращою заправою до майбутнього, часами аж надто твердого життя.

Пл. уч. Радомир Білаш

писар табору 7-ого куреня УПЮ-ів
ім. Святослава Завойовника
Вінніпег, Канада

ПРИВІТ для "ЮНАКА"

14го кур'яня ім. Ольги Басараб
в Джілонгу, Вікторія,
в Австралії

вн. т. 3. Липовицкий (Звзкова)

27 Reg M-Trade

И.И. Рог. А. Ченак.
(Курица.)

А. Ф. Крылов

M. Kopore

мысли

W

из прил. Копия Циркуля.

Г. Терёхин

101. Мет. процес. А. Улирика

Van Tivix

nr p3

м. Гамз
прим. Т. Б. Бук

на поз. 1-я Лекс.

№ 100
№ 100. Даржа В. В.

роз Ожерингук
м. прих. 1. Любченко

при. Пира Лисеко

КУПЛЮ АБО ЗАМІНЯЮ

українські пластові марки, коверти, перештемплювані пластовими печатками, і пластові металеві відзнаки. Прошу писати на адресу:

**Yury Diachenko, 1025 N. Rockwell St.
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.**

ВЕСЕЛКА

144 Друга Євгену в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізної ночі.

❖ Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки ❖ содові води
❖ морозиво ❖ солодощі — теж вибагливі, імпортовані

✱ шкільне і канц. приладдя ✱ українські і чужомовні часописи.
«Веселка» є улюбленим місцем зустрічів нашої молоді!

ЮНАЧКИ З АВСТРАЛІЇ ШУКАЮТЬ ДРУЖБИ

Ми юначки 14-го куреня ім. О. Басараб у Джілонгу пересилаємо Вам усім щирий привіт. Ви напевно не всі знаєте, де цей курінь знаходиться. Коли розгорнете атлас із мапою Австралії, пошукайте за Вікторією, столицею якої є Мельборн. Приблизно 50 миль на південний захід від Мельборну є ця оселя Джілонг.

Саме місто невелике і розташоване серед полів та лісів. Це один із найбільших портів Австралії, що має великі склади вовни та багато фабрик, але не має високих будівель. Хоча в Мельборні є аж три університети, ми тут не маємо ні одного, за винятком інституту технології. Один із його відділів — це вовняний, який відомий і поза межами Австралії. Тут живе 48 пластунів і пластунок, із того 16 юначок, які творять три юнацькі гуртки: "Лисички", "Білки" і "Ліри". Ми найбільше любимо жити серед природи, і як лише маємо нагоду, виїжджаємо на нашу пластову площу, яка віддалена 30 миль від Джилонгу.

У Вікторії маємо власну пластову оселю, що називається "Сохіл". Кожного року, у часі різдвяних вакацій, з'їжджаються туди пластуни і пластуниці із цілої Вікторії, щоб відбутися свої двотижневі літні табори.

У відступах п'ять років усі пла-
стуні Австралії з'їжджаються на свої
великі зустрічі, які відбуваються по
черзі у різних частинах Австралії,
з нагоди історичних чи пластових
річниць. Цього року така ювілейна
зустріч відбулася біля Сиднею з на-
годи 50-річчя Української Держав-
ности, 25-річчя УПА і 55-річчя Пла-
сту.

У нас тут в Джілонгу, у нашо-
му курені є пластуни, які хотіли б
нав'язати дружбу з пластунами із
Канади і США. Чи знайдеться хтось
із читачів "Юнака", що був би за-
цікавлений листуватися з нами? То-
ді пишіть на адресу:

СКОБ!

Пл. розв. Л. Чепак, курінна,
пл. розв. О. Корнійчук, писар,
ст. пл. З. Михайлишини, зв'язкова.

ВЕДМЕДИКИ

на відбиванкових змаганнях
за мистецтво юньюорів Схід. Канади

У п'ятницю 9 лютого ц. р. о 5-ій год. по пол. ми виїхали у складі 10 осіб під проводом ст. пл. В. Маланчій і ст. пл. Л. Сиротинської до Монреалю змагатися за мистецтво Східньої Канади у відбиванці юньюорів.

У поїзді ми їхали в товаристві дружини СУМ-у. Співаючи разом із сумівцями, ми провели весело час, а наші співпасажери радо слухали наших пісень.

О 10,30 год. увечорі ми прибули до Монреалю. На двірці зустріли нас монреальські пластуни і відвезли до готелю на нічліг. Ми довго не могли заснути, бо думали про завтрішні змагання.

В суботу вранці, після сніданку, ми поїхали до залі приготуватися до змагань. Там було вже багато дружин: жіночих і чоловічих. Нараз свисток — і змагання почалися!

"За честь, за славу, за ведмеда — р-р-аф!" І ми підкинули нашого ведмедика, дарунок українців Ванкуверу, високо вгору. Ми боролися із завзяттям усіма нашими силами. Сервували, стинали, бльокували, гнали стрімголов ген далеко поза грище, рятувати м'ячі, кидалися на підлогу, рятуючи стинки.

Наше завзяття принесло успіхи. Ми увійшли до фіналів. Тепер ли-

шилися на грищі тільки ми — пластунки — і врни — наші довголітні суперниці-сумівки з Торонта. Ми вже йшли востаннє на грище з постановою виграти. Боролися, не давалися, але не втрималися проти СУМ-у. СУМ здобув мистецтво, а ми віцемистецтво.

Було сумно прощатися з давніми і новими приятелями, не знаючи, коли знову побачимось.

Змагання закінчилися пізно. Монреальські пластуни зарбали нас до своєї нової домівки, де приготували нам перекуску, а потім відвезли нас на двірць. За їх гостинність ми були їм дуже вдячні, і їм завдячуємо частину наших успіхів.

До відбиванкової дружини "Ведмедики-юначки" належать такі юначки з нашого коша пластунок у Торонті: Рома Панчишин, Люба Дербіш, Віра Лихач, Геня Коцур, Дарка Романець, Соня Яцик, Христя Малецька і Дарка Грабовецька.

Пл. уч. Віра Лихач

10 кур. УПЮ-ок ім. О. Косач,
Торонто, Канада.

Увага Пластуни!

(у віці від 16-ого до 28-ого року)

СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ Ч. 3

ТІЛЬКИ ДЛЯ ПЛАСТУНОК

Зацікавлених у музиці, літературі,
журналістиці, драмі і мистецтві
відбудеться від 17 до 30 серпня ц. р.
в околиці Олбані, Н. Й., США.

ПЕРШІ СТЕЖІ

116 Ellery Ave.
Irvington, N. J., 07111, USA.

В НЬЮ-ЙОРКУ

можна вплачувати передплату
за «Юнака» у пластовій крамни-
ці «МОЛОДЕ ЖИТТЯ».

В ТОРОНТІ

можна вплачувати передплату
за «Юнака» у пластовій коопе-
ративі «ПЛАЙ».

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

для Ваших подруг і друзів з приводу їх дня
народження, іменин, різдвяних чи великодніх
свят, успішного закінчення шкільного року — це
РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ЖУРНАЛА

ЮНАК

● Річна передплата у США і Канада — 5.00 дол.
(у валюті країни передплатників). Передплата
для інших країн подана на 2-ій стор. обкла-
динки.

● Не відкладайте цього на пізніше, а вже те-
пер вишліть до нашої адміністрації Вашу по-
жертву на дарункову передплату для Ваших
Друзів чи Подруч.

● Маємо адреси зразкових, але неможливих
юнаків і юначок, що хочуть діставати "Юнака",
але самі не можуть заплатити передплати.

● Зробіть "ДОБРЕ ДІЛО" та зголосіть до нашої
адміністрації одну дарункову передплату.

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont., Canada

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ й ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбіль-
шій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

● ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопо-
міч» платить 4 1/2% ДИВІДЕНДИ.

● КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма
фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива

випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ

власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

★★★

Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto(Ontario

Tel.: RO 7-7246

Замість квітів на могилу

бл. п. Бабуні

нашого друга **БОРИСА ЛОНКЕВИЧА**
складаємо 10.00 дол. на пресфонд "Юнака".

За провід гуртка УПЮ-ів "Тигри"

Бронкс, Н. Й., США

пл. юнак Юрко Раковський

гуртковий писар

Замість квітів на могили

бл. п. **МАРІЇ ЯРИМОВИЧ**

та

бл. п. **ІВАНА РОМАНЮКА**

складаємо 20.00 дол. на пресфонд "Юнака".

УПРАВА ПЛАСТПРИЯТУ

при Пластовій Станиці

в Чикаго, США

**Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ**

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує

всякі

друкарські

і переплетничі

роботи

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в на-
шій кредитівці одержите: **5 1/2 %**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 долярів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ
в українській кредитівці!

"БУДУЧНІСТЬ"
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St.

Toronto 2B, Ont.

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

ІЖАК

БОБЕР

ЛИС

ЗАЄЦЬ

ВОВК

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

БОРСУК

КАЖАН

САЙГАК

РИСЬ

ВЕДМІДЬ

ОЛЕНЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!